

In: Sneeker Nieuwsblad, donderdag 29 oktober 2009

Prof. Arno Korsten: ‘Vergeet de bevolking niet’

WOUDSEND In de Driuwpôle in Woudsend houdt de FNP maandagavond een thema-avond over ‘de kwaliteit van de gemeente’. Inleiders op de avond, die om 20.00 uur begint, zijn prof. Arno Korsten, hoogleraar bestuurskunde aan de Open Universiteit, nationale ombudsvrouw mr. Addie Stehouwer en Steven de Winter communicatiedeskundige uit Greonterp.

Door Cees Walinga

„‘De kwaliteit van de gemeente’, die lijkt op het eerste gezicht niet zo slecht”, vertelt Korsten. „De burger is redelijk tevreden over de dienstverlening van de gemeente. Dat blijkt steeds weer uit onderzoeken, maar ze moeten niet achterover leunen in grote tevredenheid. Er zijn nog weldegelijk verbeterpunten.”

„Het houdt namelijk ook weer niet over”, peinst hij. „Vaak is het wel voldoende, maar niet goed, vooral de relatie burger-bestuur blijkt een lastige opgave. De participatie en openbaarheid kan en moet beter.” Dat is een enorme uitdaging voor de nieuwe gemeente Súdwest Fryslân. De grotere gemeente heeft als voordeel dat er planmatiger gewerkt kan worden, dat de ambities groeien en er meer specialismen in eigen huis gehouden kunnen worden. Er is meer kwaliteit in eigen huis en er hoeft minder uitbesteed te worden. Echter er zijn ook valkuilen. „Het wordt een hele opgave om de burgers goed in het oog te houden”, doceert Korsten. „De 67 kernen geven problemen, want ze zullen niet allemaal vertegenwoordigd zijn in de gemeenteraad. Er moeten extra maatregelen genomen worden om te weten wat er leeft. Anders ontstaan problemen en hebben de burgers geen goed gevoel bij het bestuur.”

Uit ervaring bij andere gemeenten weet Korsten dat dit probleem na herindeling heel reëel is. „Het dagelijks bestuur drijft weg van de burger en om dat te voorkomen moet ze langs de kernen en uitleggen wat het beleid is. Het gezicht laten zien. Communicatie is hier zo belangrijk. De gemeente moet het communiceren weer leren uitvinden.” Op de avond in Woudsend houdt communicatiedeskundige Steven de Winter uit Greonterp een inleiding over hoe de gemeente met de inwoners kan communiceren.

Advies nummer één dat Korsten wil geven is: Vergeet de bevolking niet. „Na herindeling dreigt dat de gemeente erg intern gericht is. De ambtenaren moeten aan de situatie wennen, de raad is nieuw en ook het college is anders. Het gevaar is heel groot dat de gemeente vooral met zichzelf bezig is en de burgers vergeet.

Als tweede adviseert hij het nieuwe bestuur een dorpentocht te maken. „Vertel wat je van plan bent.”

Het derde punt is: „Werk aan gemeenschappelijkheid. Identiteit van de nieuwe gemeente is niet eenvoudig te bouwen, maar kun je stimuleren in uitingen op het gebied van sport, kunst, muziek en cultuur. Je moet voorkomen dat er een concurrentietraject is. De boel binden! Werken aan wij-gevoel al krijg je dat nooit eenvoudig georganiseerd. De historische beelden van elkaar werken op dat gebied tegen.”

Korsten stelt verder dat rekening gehouden moet worden met het feit dat de raadsleden mentaal minder ver met de herindeling zijn dan dat ze in het voortraject voorschotelden. „Groei als bestuurder mentaal mee. De burger moet het gevoel krijgen dat de herindeling voordelig is. De gevaren van herindeling moeten buiten de deur gehouden worden.” Om die gevaren in beeld te brengen, geeft Korsten als metafoor een verzorgingshuis dat in een fusie is opgegaan. „Voor de fusie was de sneeuw na sneeuwval dezelfde ochtend geveegd, maar na de fusie niet meer. Wie dat moest doen in de nieuwe organisatie, werd onduidelijk. De saamhorigheid bij het nieuw management is er niet meer om het spontaan op te pakken. Het wordt anoniemer. Het verlies van voor de hand liggende dingen, daar moet de gemeente ver weg van blijven.”